

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Numedals-Laugens Brugseierforening

3630 RØDBERG

Vår dato: 14.10.2019

Vår ref.: 201906562-3

Arkiv: 312

Deres dato:

Deres ref.:

Saksbehandler:

Erlend Støle Hansen

22959826/esha@nve.no

Tillatelse til midlertidig avvik fra manøvreringsreglementet i Numedalslågen i Nore og Uvdal kommune

Vi viser til søknad fra Numedals-Laugens Brugseierforening (NLB) den 22.5.2019 om tillatelse til midlertidig avvik fra manøvreringsreglementet for Numedalslågen i Nore og Uvdal kommune.

Om søknaden

NVE mottok følgende søknad:

«Numedals-Laugens Brugseierforening (NLB) søker om to avvik i manøvreringsreglement knyttet til «Tillatelse for Numedals-Laugens Brugseierforening til fortsatt regulering av Numedalslågen» fra 18/5 2001.

- 1) Det søkes om tillatelse til midlertidig å avvike fra kravet til laveste tillatte vannstand i Rødbergdammen inntil 50 dager i tiden 19/10-14/12 2019.*
- 2) Det søkes om å avvike fra kravet til minstevannføring på strekningen utløp Rødberg kraftverk til Norefjorden i korte intervaller i en periode 30 dager i tiden 19/10 - 14/12 2019.10.11*

Bakgrunn for søknaden

Magasinet Rødbergdammen ligger langs Uvdalselva i Nore og Uvdal kommune. Magasinet er i utløpet til Nore 1 kraftverk og inntaket til Nore 2 kraftverk. Numedals-Laugens Brugseierforening (NLB) er konsesjonær for reguleringen av Rødbergdammen, og Statkraft Energi AS (Statkraft) eier og driver Nore 1 og Nore 2.

Høsten 2019 er det planlagt med vedlikehold, ombygging og utskifting av komponenter i Nore 2 og Nore 1. Disse oppgavene er planlagt og koordinert til samme periode høsten 2019. Den største jobben er knyttet til utskifting av ventiler i vannveien til Nore 2. Ventilene må, med bakgrunn i tilstandsvurderinger, skiftes ut. Ventilene er en vesentlig komponent i driften av kraftverket. Dette er

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

store ventiler som er plassert i overgangen mellom tunell og rørgate til Nore 2, og arbeidet er planlagt å ta 7 uker.

Avvik vannstand Rødbergdammen

Utskifting av ventiler i vannvei Nore 2 er dimensjonerende for perioden Rødbergdammen må være nedtappet. Vannveien må være tom for vann, og Rødbergdammen må derfor senkes ned slik at man har maksimal buffer hvis det kommer mye nedbør og dermed stort tilsig i perioden vannveien må være tom. Vannstanden må senkes med 22,2 m, som er total reguleringshøyde, fra HRV på 365,66 til kvote 343,66. Arbeidet kan gjøres forsvarlig på 7 uker, men det er behov for en tillatelse innenfor en lengre periode. Hvis det er stort tilsig ved planlagt oppstart, og dermed vanskelig å senke vannstanden ned på forsvarlig nivå er det behov for en lengre periode.

Avvik i krav til minstevannføring utløp Rødberg kraftverk

Vannvei til Nore 2 og Rødberg kraftverk er delvis sammenfallende vannveier, så Rødberg kraftverk må stoppes i perioden vannvei Nore 2 er tom. Minstevannføringen må derfor komme fra Nore 1 og videre ut av bunnluke i Rødberg dam. Det er planlagt med vedlikehold på Nore 1 med tilhørende transformatorer i to perioder - først 1 uke og så 2 uker. I periodene med vedlikehold av transformatorer vil produksjonen i Nore 1 og dermed vannføringen være knyttet til hva som er av forbruk på lokalt nett. Normalt er dette forbruket slik at vannføringen blir over kravet på 3 m³/s eller mer, men det kan være perioder på eks natt at forbruket og dermed vannføringen blir lavere. Hvis man skal holde minimum vannføring i dette systemet må spenningen i nettet økes ut over tillatt grenseverdi.

Vannføringen vil etter de opplysninger NLB har ikke komme under 2 m³/s og den meste av tiden være over kravet på 3 m³/s.»

Høring

NVE sendte søknaden på en begrenset høring til Nore og Uvdal kommune, Fylkesmannen i Oslo og Viken og Buskerud fylkeskommune. NVE mottok følgende uttalelser:

Nore og Uvdal kommune uttalte seg 20.9.2019:

«Nore og Uvdal kommune anbefaler at NLB får tillatelse til å fravike manøvreringsreglementet på tilsvarende vilkår som er gitt tidligere.

Vi vil også gjøre oppmerksom på at det i dag er en beverhytte i Rødbergdammen lokalisert 20 meter fra brua i Rødberg sentrum. I 2018 ble det observert familiegruppe av bever i lokaliteten og dette er fortsatt en aktiv lokalitet. Tørrlegging av hytta over lenger tid vil med stor sannsynlighet medføre at beverne må flytte og søke seg ny bolig for vinteren. Det er uheldig at dette skjer så sent på høsten. Dette da muligheten for å bygge ny bolig og sikre vinterlager av mat er mindre.

Vedlagt bilde av beverhytta når dammen var nedtappet i 2018.»

NVEs vurdering

NLB søker om å fravike manøvreringsreglementet i Rødbergdammen ved å senke vannstanden inntil 22,2 m i 50 dager i perioden 19.10.2019 – 14.12.2019. Det søkes også om fravik fra minstevannføringskravet i korte intervaller i inntil 30 dager i perioden 19.10.2019 – 14.12.2019. Avviket skyldes vedlikehold, ombygging og utskifting av komponenter i Nore 2 og Nore 1. NVE kan gi tillatelse

til fravik fra manøvreringsreglement etter vannressursloven § 8 når formålet er nødvendig reparasjons- og vedlikeholdsarbeid. Tiltaket faller etter vårt syn inn under dette formålet.

Nore og Uvdal kommune anbefaler at NLB får tillatelse til å fravike manøvreringsreglementet på tilsvarende vilkår som er gitt ved tidligere nedtappinger. De påpeker likevel at senkningen kan påvirke beverhytte i Rødbergdammen, og at tørrlegging over lenger tid trolig vil føre til at beverne må flytte. Kommunen mener det er uheldig for beverne at sekningen skjer så sent på høsten.

Lavere vannstand i Rødbergdammen vil ifølge søknaden bli godt synlig fra både fylkesvei 40 og fra Rødberg sentrum. Det er også knyttet interesser til friluftsliv og fiske i og rundt magasinet. NLB oppgir at tiltaket blir varslet og informert om i forkant, og at nedtapping vil skje gradvis for å unngå stranding av fisk. Tiltakshaver skal ifølge søknaden også overvåke nedtappet areal for stranding av fisk.

Minstevannføring på strekningen fra utløpet Rødberg kraftverk til Norefjorden vil i korte perioder kunne bli redusert med inntil 1 m³/s. Gitt at endring i vannføring skjer gradvis, mener NVE reduksjonen i minstevannføring ikke vil gi vesentlige negative konsekvenser.

NVE vurderer at det omsøkte tiltaket vil ha noen negative effekter, men at ulempene er for en begrenset periode. Nedtappingen av Rødbergdammen blir godt synlig. Virkninger vil imidlertid være størst for fiskebestanden. Vi mener nedtappingen må skje gradvis for å unngå stranding, og at det føres tilsyn med nedtappet areal for å unngå stranding av fisk. En lengre periode med nedtapping kan også være negativt for bever i Rødbergdammen. Etter NVEs syn er likevel nedtappingen nødvendig for å gjøre de planlagte vedlikeholdsarbeidene på kraftverkene. Vi kan ikke se avbøtende tiltak som vil kunne redusere ulempene utover det søker allerede har foreslått. NVE mener også tidspunktet for vedlikeholdet er naturlig gitt at arbeidene må gjennomføres i perioder med lavt tilsig.

NVE mener at vurderingene er i tråd med prinsippene i naturmangfoldloven som skal ivaretas når vedtak treffes, jf. naturmangfoldloven §§ 8-12. NVE vil i den forbindelse påpeke at tiltaket er midlertidig. Det anses også som et nødvendig tiltak for å sikre forsvarlig drift kraftverkene. NVE kan ikke se at tiltaket er i strid med forvaltningsmålet for arter eller økosystemer, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Basert på søknad, kontakt med lokale myndigheter og tidligere erfaringer med liknende saker, anser NVE at tiltaket ikke vil gi nevneverdige skader for allmenne interesser, og kan gjennomføres i henhold til bestemmelsene i vannressursloven.

Konklusjon

NVE gir tillatelse til at Numedals-Laugens Brugseierforening kan senke vannstanden i Rødbergdammen inntil 22,2 m fra HRV på 365,66 i inntil 50 dager i perioden 19.10 – 14.12.2019. Vi gir også tillatelse til å fravike kravet til minstevannføring på strekningen fra utløp Rødberg kraftverk til Norefjorden i korte perioder i inntil 30 dager i perioden 19.10 – 14.12.2019. Tillatelsene er gitt i medhold av vannressursloven § 8.

Tillatelsen blir gitt på følgende vilkår:

- Alle vannstandsendringer og vannføringsendringer skal skje gradvis.
- Perioden med avvik fra manøvreringsreglementet skal gjøres så kort som mulig. Oppfylging til normal vannstand skal settes i gang så raskt som mulig etter at arbeidene er avsluttet.
- Fravik fra kravet om minstevannføring ved utløpet av Rødberg kraftverk skal gjøres så kort som mulig, og minstevannføringskravet skal overholdes så langt det er forsvarlig systemdriftsmessig.

- Det skal føres protokoll over vannstanden og minstevannføringen i det tidsrom disse fraviker manøvreringsreglementet. Dette skal kunne fremlegges for NVE på forespørsel.
- Tiltaket skal annonseres på relevante nettsider (f.eks. selskapets hjemmeside og på sosiale medier). Det bes videre om at kommunen kontaktes for å legge ut informasjon om tiltaket på kommunens nettsider.
- Det berørte området i Rødbergdammen skal inspiseres for å samle opp ev. fisk som havner i avstengte kulper.
- NVE forutsetter at Numedals-Laugens Brugseierforening ordner forholdet til private interesser som eventuelt måtte bli berørt, og at disse varsles i forbindelse med oppstart av tiltaket.

Klageadgang

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet av parter i saken og andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra det tidspunkt denne underretning er kommet frem, jf. fvl. kapittel VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Rune Flatby
direktør

Øystein Grundt
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi til:

Buskerud fylkeskommune
FYLKESMANNEN I OSLO OG VIKEN
Nore og Uvdal kommune
Numedals-Laugens Brugseierforening v/Nils Runar Sporan